

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

Záznam z online zasadnutia pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“ zo dňa 29. apríla 2021

Program:

14:00 – 14:05 h	Otvorenie zasadnutia
14:05 – 14:45 h	Informácia o príprave a aktuálnom stave návrhu PD SR 2021 - 2027 <ul style="list-style-type: none"> - proces identifikácie priorít - metodika na prerozdelenie národnej alokácie - synergie a komplementarity - administratívne kapacity - integrované územné investície - základné podmienky - ďalšie kroky a možnosti zapájania partnerov
14:45 – 15:00 h	Informácia o stave prípravy Operačného programu Slovensko
15:00 – 15:30 h	Diskusia

Otvorenie online zasadnutia

Online zasadnutie pracovnej skupiny otvorila p. Denisa Žiláková, predsedníčka pracovnej skupiny, krátkou informáciou o procese prípravy návrhu Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027 (ďalej len „PD SR“). Gestorom prípravy PD SR je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej len „MIRRI SR“). V podmienkach SR bude jeden Operačný program Slovensko, Operačný program Rybné hospodárstvo, cezhraničné, nadnárodné a medziregionálne programy.

MIRRI SR pripravilo ucelený návrh PD SR - tzn. kompletný návrh obsahujúci všetky potrebné časti **v zmysle návrhu európskej legislatívy** (tzv. všeobecného nariadenia). Návrh investičných priorít a zdôvodnenie ich výberu je uvedený v prvých dvoch častiach PD SR. K týmto častiam PD SR sa uskutočnil široký konzultačný proces, ktorý vyvrcholil 6 kolami národnej konzultácie k eurofondom koncom roka 2020, kde sa zapojilo viac ako 1100 účastníkov z odbornej a laickej verejnosti. Relevantné pripomienky z konzultačného procesu boli zapracované do predloženého návrhu PD SR.

Ďalšími dôležitými časťami PD SR je popis koordinácie a synergií, opatrenia na posilnenie administratívnych kapacít, aplikácia technickej pomoci, integrovaný územný prístup a odpočet plnenia základných podmienok. Dôležitou súčasťou štruktúry PD SR sú finančné tabuľky, ktoré uvádzajú rozdelenie národnej alokácie berúc do úvahy legislatívne obmedzenia, ako sú podmienky tematickej koncentrácie, naplnenie koeficientov pre ciele v oblasti zmeny klímy a pod. a transfery.

Ucelený návrh PD SR, ako príloha informatívneho materiálu „**Informácia o príprave návrhu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 a návrh rozdelenia národnej alokácie**“, bol 28. apríla 2021 vládou SR vzatý na vedomie. Týmto **MIRRI SR dostalo mandát na pokračovanie neformálnych diskusií s EK k ucelenému návrhu PD SR** (doteraz prebiehali neformálne rokovania so zástupcami EK k jednotlivým častiam PD SR - k prioritám, administratívnym kapacitám, integrovaným územným investíciám a základným podmienkam).

Finálny návrh PD SR môže byť oficiálne predložený cez SFC Európskej komisii až po schválení a nadobudnutí účinnosti príslušnej legislatívy EÚ (predpoklad jún - júl 2021). Zatiaľ žiadna krajina EU-27 ešte nepredložila oficiálne EK svoju Partnerskú dohodu.

Informácia o príprave a aktuálnom stave návrhu PD SR 2021 - 2027 a Informácia o stave prípravy Operačného programu Slovensko

V následnej prezentácii k návrhu PD SR boli bližšie predstavené gestormi jednotlivých tém: proces identifikácie priorít, metodika na prerozdelenie národnej alokácie, synergie a komplementarity s Plánom obnovy a odolnosti SR a inými priamo riadenými nástrojmi EÚ, prístup k budovaniu administratívnych kapacít, integrované územné investície a stav plnenia základných podmienok.

V krátkosti bola odprezentovaná aj paralelná príprava Operačného programu Slovensko a ďalšie kroky s možnosťami zapájania partnerov do prípravy týchto dvoch základných dokumentov.

Prezentácia z online zasadnutia bude zaslaná členom pracovnej skupiny a bude dostupná aj na webovej stránke ministerstva www.mirri.gov.sk, ako aj na stránke www.eurofondy.gov.sk.

Diskusia

Účastníci/čky diskutovali predloženému ucelenému návrhu PD SR formou priamo položených otázok počas online zasadnutia, formou predloženia otázok prostredníctvom chatu a e-mailovej adresy partnerstvo2020+@vicepremier.gov.sk.

❖ Otázky položené počas online diskusie pracovnej skupiny Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+

Daniel Straka, Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity

Otázka: - *presun 10 % z alokácie SR pre menej rozvinuté regióny na projekty realizované v Bratislavskom kraja, s dôrazom na podporu rozvoja VaV. Prečo práve tam a koľko prostriedkov?*

Odpoveď:

Iniciálna alokácia zdrojov politiky súdržnosti EÚ pre Bratislavský kraj (BSK) bola **len na úrovni 20,4 mil. EUR**. Navrhovaným presunom zdrojov z menej rozvinutých regiónov sa alokácia pre BSK zvýši na 1,05 mld. EUR, čo je porovnateľné s objemami zdrojov, ktoré boli do tohto regiónu alokované v predchádzajúcich programových obdobiach (1,2 mld. EUR v obd. 2007 – 2013, 1,4 mld. EUR v obd. 2014 – 2020). Zdroje presunuté do BSK z menej rozvinutých regiónov musia byť použité v súlade s pravidlami tematickej koncentrácie: pre prvých 5 % platí tematická koncentrácia 85 % na ciele 1 a 2, pre zvyšných 5 % platí povinnosť alokovať tieto zdroje výlučne do cieľa 1 a 2. Popri podpore environmentálnych opatrení v rámci cieľa 2 bude preto podpora zo zdrojov EÚ v BSK zameraná najmä na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré sú zahrnuté v ciele 1.

BSK je **centrom rozvoja vedy a výskumu v SR**. Na území kraja sídli viac ako 50 % celoslovenských vedecko-výskumných kapacít, ktoré generujú viac ako 70 % všetkých vedeckých výstupov SR. V rámci tohto kraja je dlhodobo evidovaný najvyšší podiel projektov ktoré získali

hodnotenie *seal of excellence* v rámci výskumných programov EÚ, avšak v dôsledku obmedzených zdrojov v programoch EÚ neboli podporené. BSK má preto najvhodnejšie predpoklady pre **komercializáciu výsledkov výskumu a vývoja**, z ktorej môžu mať prospech podniky vo všetkých regiónoch SR.

V rámci BSK existujú **výrazné vnútroregionálne rozdiely**. Zatiaľ čo mesto Bratislava je veľkým metropolitným územím, okresy Malacky, Pezinok, Senec reprezentujú rurálne regióny s veľmi podobnými rozvojovými problémami, ako sú v ostatných regiónoch SR. Na území BSK je potrebné riešiť aj veľké štrukturálne výzvy v oblastiach životného prostredia, energetickej efektívnosti, mestskej mobility, ako aj v sociálnej oblasti a v oblasti vzdelávania.

Otázka: *Prečo SR nevyužije možnosť presunu alokácie z EFRR, ESF+ a KF do programov, ktoré sú priamo riadené EK, napr. do Horizontu?*

Odpoveď:

Možnosť presunu zdrojov EÚ z národnej obálky do programov, ktoré sú priamo riadené EK, umožňuje čl. 26 ods. 1 návrhu všeobecného nariadenia. MIRRI SR v procese prípravy PD SR identifikovalo viaceré návrhy na presun zdrojov národnej obálky politiky súdržnosti EÚ do iných programov (Horizont Európa, Digitálna Európa, Erasmus, FST, InvestEU), vrátane možnosti transferu zdrojov do Plánu obnovy a odolnosti SR. Vzhľadom na výsledok vyjednávania s EK (udržanie miery nezamestnanosti v alokačných kritériách Plánu obnovy a odolnosti SR), ktoré boli pod silným tlakom viacerých krajín, v prípade presadenia ich úprav by SR hrozila výrazne nižšia alokácia (len cca 4 mld. EUR), bolo rozhodnuté sústrediť sa vo fáze programovania len na navýšenie KF a transfer do BSK, kde bolo potrebné nahradiť výrazné výpadky v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Transfery do iných programov môžu byť vykonané vo fáze implementácie, v závislosti od absorpčnej kapacity jednotlivých fondov, resp. po vyjasnení niektorých otvorených otázok s EK. Tento prostriedok teda **nie je vylúčený explicitne**, ale je ponechaná možnosť rozhodnúť v rámci relevantných prioritných osí kedykoľvek v priebehu programového obdobia, tak ako umožňuje legislatíva, na základe vývoja implementácie.

Otázka: *V tabuľke rozdelenia alokácií, kde sa porovnáva obdobie 2021-2027 vs 2014-2020, je v rámci cieľa 1 skutočný pokles až o 38 %, po zohľadnení COVID transferov.*

Odpoveď:

Alokácia cieľa 1 pre obdobie 2021 – 2027 bola v porovnaní s programovým obdobím 2014 – 2020 výraznejšie znížená (o 32 % v porovnaní s východiskovou hodnotou), čo je dôsledkom nižšieho objemu celkovej finančnej alokácie na národnej úrovni, ako aj potreby zohľadnenia iných priorit. Treba však pripomenúť, že priority tohto cieľa sú výrazne podporené aj v Pláne obnovy a odolnosti SR (s plánovanou alokáciou 1,3 mld. EUR). Celková kombinovaná podpora pre oblasť výskumu, vývoja a inovácií zo zdrojov politiky súdržnosti EÚ a Plánu obnovy a odolnosti SR tak dosiahne **3,27 mld. EUR**.

Kamila Adamkovičová, Nadácia SOCIA/Nezávislá platforma SocioFórum

Otázka: *- navrhovaný 10 % presun zdrojov z ESF+ do KF, t. j. zníženie alokácie na ESF+ o 240 mil. € znamená hrozbu, že nebude možné pokryť dôležité aktivity, napr. terénnu prácu.*

Odpoveď:

Plánovaný transfer zdrojov z ESF+ do KF, vzhľadom na dostupnú alokáciu SR z politiky súdržnosti 2021 – 2027, neznižuje alokáciu ESF+ v porovnaní s obdobím 2014 – 2020. Alokácia ESF + po znížení o 10 % **zostane takmer totožná s pôvodnou alokáciou ESF na obdobie 2014 – 2020**.

Čiastočné zníženie zdrojov ESF+ nebude mať negatívny dopad na trh práce, nakoľko vláda SR pristúpila k schváleniu viacerých opatrení zameraných na zmiernenie ekonomických dopadov pandémie COVID-19, ktoré sú financované aj zo štátneho rozpočtu. Navyiac sú zo štátneho rozpočtu financované obligatórne príspevky v oblasti trhu práce, ktoré sú poskytované v zmysle zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti. Zároveň boli výrazne navýšené zdroje do oblasti trhu práce, ako aj iných oblastí Sociálnejšej Európy, v rámci obdobia 2014 – 2020. V rámci využitia realokovaných zdrojov na COVID-opatrenia vo výške 391 mil. EUR (tzn. 53 % z presunov išlo na navýšenie ESF), v rámci dodatočných zdrojov z REACT-EU na obdobie 2014 – 2020 vo výške 509 mil. EUR priamo do ESF (65 % celkovej alokácie React EU), ďalších 24 mil. EUR bolo vyčlenených na FEAD.

Pre informáciu plánované transfery do KF v okolitých krajinách sú:

- Česko: 10 % transfer z ESF do KF, 3 % do Prahy;
- Maďarsko, Poľsko, Rumunsko: 20 % transfer z ESF do KF.

Investície týkajúce sa priorit cieľa Sociálnejšia Európa budú navyše synergicky dopĺňané investíciami v rámci iných cieľov, ako aj iných nástrojov. Investície z Fondu na spravodlivú transformáciu, ktorý bude v období 2021 – 2027 podporovať vybrané slovenské regióny, budú taktiež pre rozvoj nových hospodárskych činností, tvorbu nových pracovných miest a získavanie nových zručností. Zvýšenie úrovne zručností, potrebných pre inovatívnu a inteligentnú transformáciu hospodárstva SR bude zároveň podporované v rámci cieľa politiky 1 – Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa.

❖ **Otázky položené počas online diskusie prostredníctvom chatu**

Stanislav Sendek, Prešovský samosprávny kraj

Otázka: *V akom stave je proces zjednodušovania a zrýchľovania verejného obstarávania (VO)? Teraz mnohé operačné programy mali prísnejšie kritéria na VO ako malo CKO a zase CKO prísnejšie ako náš zákon o VO...A náš zákon o VO jeden z najkomplikovanejších v EU (aj podľa EK).*

Odpoveď:

Pokiaľ mal Systém riadenia štrukturálnych fondov nastavené prísnejšie pravidlá ako zákon o VO, tak to bolo jedine z dôvodu závažných auditných zistení pri jednotlivých Operačných programoch v oblasti VO a následných korekcií.

Od nástupu novej vlády je snahou VO v čo najväčšej miere zjednodušovať a odstraňovať tzv. “goldplating”. Prostredníctvom novely zákona o príspevku z EŠIF bola v roku 2020 zavedená séria 40 zjednodušení a množstvo z nich sa týkalo procesu VO.

Od mája tohto roku platí aktualizácia Systému riadenia, ktorá zavádza ďalšie zjednodušenia vo VO, medzi iným aj Jednotnú príručku k VO platnú pre všetkých prijímateľov ktorá znamená “de facto” jednotný systém kontroly.

Príručka prináša :

- vzorové obstarávacie dokumenty,
- zrušenie rozdelenia zákaziek nad 50 tis. a pod 50 tis. EUR,
- nový, efektívnejší model prvej ex ante kontroly (povinná lehota pre RO vydať oznámenie o súlade / nesúlade dokumentov),
- redukciu počtu kontrolných zoznamov pre RO,
- možnosť podať žiadosť o výkon kontroly cez ITMS alebo mailom.

Tieto zjednodušenia budú prenesené aj do nového systému riadenia platného pre programové obdobie 2021 - 2027.

Ďalším veľkým zjednodušením má byť priame zapojenie Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) do systému riadenia, a to v zmysle nadobudnutia pozície Sprostredkovateľského orgánu pre OP Slovensko. Teda po novom už to nebudú viaceré subjekty, ktoré budú kontrolovať a posudzovať VO a príslušnú dokumentáciu (doteraz RO/ SO/ ÚVO), ale bude fungovať len jeden profesionálny tím na ÚVO, ktorý bude za tento proces zodpovedný. Tým sa maximálne ušetrí čas a zefektívni proces kontroly VO.

Štefan Repko, IS RRA

Otázka: *Prosím upresniť alokáciu pre UMR.*

Odpoveď:

V zmysle čl. 11 ods. 2 má členský štát povinnosť alokovať **minimálne 8 %** zdrojov EFRR v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu, s výnimkou zdrojov na technickú pomoc, na udržateľný mestský rozvoj (UMR). V rámci alokácie zdrojov EÚ pre SR na obdobie 2021 – 2027 to predstavuje (po zohľadnení transferov) 564 mil. EUR.

Milan Hagovský, Národná sieť MAS SR

Otázka: *Aký bude priestor diskutovať témy implementačného mechanizmu, uplatnenie viacúrovňového riadenia, prístupu zdola a účinnejšie uplatnenie princípov partnerstva. Je nevyhnutné vytvárať kapacity na príslušných úrovniach územia s cieľom podpory absorpčných kapacít napr. v ciele 5.*

Odpoveď:

Spôsob podpory kapacít v území bude predmetom diskusie pri príprave OP Slovensko. Už teraz však prebiehajú diskusie o najvhodnejšej forme podpory kapacít v území so zástupcami ZMOS, SK8 a ÚMS, výstupom ktorej je návrh MIRRI SR na zriadenie technických sekretariátov a regionálnych centier.

Jana Bieliková, RRA Topoľčiansko, IS RRA

Otázka: *Ako sa počíta v rámci udržania a podporovania kapacít na úrovni regiónov s regionálnymi rozvojovými agentúrami, ktoré už 20 rokov pôsobia na Slovensku, najlepšie poznajú potreby územia a participujú na všetkých fázach projektov?*

Odpoveď:

Primárnym cieľom MIRRI SR je podpora vytvárania interných kapacít priamo v mestách, obciach, resp. VÚC, ktoré uľahčia územnej samospráve proces implementácie eurofondov v novom programovom období. Návrh MIRRI SR preto spočíva v zriadení technických sekretariátov Rád partnerstva, regionálnych centrách, resp. priamej podpore území UMR.

Otázka: *Ako budú v implementačnej fáze zahrnuté strategicko-plánovacie regióny ako žiadatelia?*

Odpoveď:

Činnosť strategicko-plánovacích regiónov v rámci prípravy programového obdobia 2021-2027 spočíva v podpore pri príprave programových dokumentov (vstupné správy, IÚS) a definovaní konkrétnych projektových zámerov ako súčasť Integrovaných územných investícií. To, či budú strategicko-plánovacie regióny vystupovať aj v pozícii žiadateľa závisí od dohody v území. Aktuálny Politický cieľ 5 nevyklučuje strategicko-plánovacie regióny z možnosti byť prijímateľom konkrétneho projektu a je na rozhodnutí Rady partnerstva, či takýto projekt zaradí medzi kľúčové projekty určené na financovanie z OP Slovensko v rámci priority Podpora analytických kapacít v rámci Politického cieľa 5.

❖ **Otázky položené prostredníctvom partnerstvo2020+@vicepremier.gov.sk**

Martin Plešivčák, UK Bratislava, Prírodovedecká fakulta

Otázka: *Je z obsahového hľadiska správne zaraďovať Udržateľnú multimodálnu mestskú mobilitu (str. 5 a 16) k politickému cieľu 2 Ekologickejšia Európa? Nemala by byť súčasťou cieľa 3 Prepojenejšia Európa?*

Odpoveď:

V zmysle čl. 3 ods. 1 písm. b) návrhu nariadenia o EFRR a KF je podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility, ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka, jedným zo špecifických cieľov v rámci politického cieľa 2.

Otázka: *V častiach 7 a 8 v tabuľkách 7.1 a 8.1 (str. 40-44) sú ako jedna z kategórií regiónov uvádzané "Najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny". Považujem to za nešťastný preklad z anglického originálu „Outermost and sparsely populated regions“. Termín "severné" pravdepodobne nie je významovo správny (nemusí ísť len o "regióny na severe"). V minulom programovom období sa takéto regióny označovali ako "vzdialené, horské či riedko osídlené oblasti".*

Odpoveď:

V anglickej verzii návrhu všeobecného nariadenia (v prílohách) je uvedený termín „Outermost and northern sparsely populated regions“, čo bolo prekladateľmi EK preložené ako „Najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny“. V bežnej lingvistickej praxi (v textovej časti tohto nariadenia a v iných nariadeniach) sa táto kategória označuje ako „outermost regions“ – „najvzdialenejšie regióny“.

Na záver predsedníčka pracovnej skupiny poďakovala zúčastneným za podnetnú diskusiu a zároveň za spoluprácu pri tvorbe návrhu PD SR.